

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F.J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 289. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg10-shoot-idm140342679159696/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

NOTER

- Peter d. Store iværksattes et gennemgribende Reformarbejde; se Bind VIII.
- S. 219. *Politesse*, dannede Manerer. – *Ingermanland*, erobret 1702 af Peter d. Store, som her allerede 1703 begyndte Anlæggelsen af St. Petersborg. – *Difficilis etc.*, lat. Vanskelig, gnaven, den svundne Tids Lovpriser. Horats, *Ars poetica* 173. – *Joab* dræber uden videre Cereemonier Abner (2. Sam. 3,27), men Amasa efter at have hilst ham med Kys (ib. 20,9-10).
- S. 220. *Tenui etc.*, lat. Med en Fæs tynde Lunge [som regnedes for giftig]. Juvenal 6,659. – *Avec etc.*, fr. Med Ærbødighed at støde Dolken ind. Boileau, *Sat.* 9,166. – *hysteron proteron*, gr. retorisk Figur, der stiller det tidsmæssigt eller logisk sidste først. – *Gevær*, Vaaben. – *Kong Darius*, Perserkongen Dareios 3., der mistede sit Rige til Aleksander d. Store. – *Cingiskan*, se Note til S. 173. – *Tamerlan*, Timur Lenk (1336-1405), tatarisk Hærfører.
- S. 221. *Multa etc.*, lat. Mange [Ord], som forlangst er gaaet af Brug, genfodes, og de [som nu æres] skal gaa af Brug. Horats, *Ars poetica* 70. – *moraliserede*, oplyste. – *Fortrydelse*, Vrede. – *Præludier*, Forspil. – *Bianseance*, Sømmelighed.
- S. 222. *Enekamper*, Tvekampe. Disse omtales ikke i de danske Provislove, men hos Saxo. – *gløende Jern*, Jernbyrdbestemmelserne i Skaanske Lov. – *gildede*, kastrerede. – *tilholdet*, krævet. – *Dansk Anordning*, Erik Glippings nyborgske Forordning for Sjælland af 1284, § 16. Tilføjet Eriks sjællandske Lov. – *Sachsenspiegel... Schwabenspiegel*, to tyske, middelalderlige Retsbøger. – *6 Verdener*, der omtales 7 Verdensaldre. – *en 10 Aars Krig*, Grækernes Tog til Troja.
- S. 223. *helst*, især. – *det gemeene Beste*, Almenvellet. – *høyre Haand*, den fornemme Side.
- S. 224. *Galanterie*, fine Manerer. – *Haarhed*, Skam. – *Velkomst*, Fest, der holdes i det nygifte Pans Hjem. – *Formue*, Evne. – *Satyres*, Satirer. – *heller*, snarere.
- S. 225. *Jus Majoratus*, Majoratsret, den ældste Sønns Arveret til Godset. – *Fontenelle* (1657-1757), fr. Forfatter. I Indledning til *Digression sur les Anciens et les Modernes*, 1688. – *facile etc.*, lat. Det er let at lægge noget til Opfindelser. – *Clitus*, Kleitos den Sorte, Aleksander den Stores General og Ven. Frit efter Plutark, Aleksanders Liv. – *Cleanthes*, se Note til S. 152. – om ... *Democrito*, Demokrit (ca. 460-ca. 370 f. Kr.), gr. Filosof. Fra Diogenes Laertios 9,7,42. – *Jertegn*, Under, Mirakel.
- S. 226. *Acatapsie*, Pyrrhons Betegnelse for Skeptikerens Indstilling; Umuligheden af at vide, erkende nogen Ting. – *Pyrrhonismus*, se Note til S. 66. – *Apparitioner*, Fremtoninger. – *Standard*,